

REFERAT MØTE I ØKONOMIFORUM

Dato: 11.-12. september 2019

Sted: Kolumbus, Stavanger

Tid: Kl. 10.30 - 17.00 / kl. 09.00 - 13.00

Tilstede: Swabra Chaka, Snelandia /Finnmark fylkeskommune
Wenche Fougner, Telemark fylkeskommune
Brit Wisth, Nordland Fylkeskommune
Harald Eide, AKT
Lene Løvfold, Østfold Kollektivtrafikk
Tone K. Borge, Vestfold Kollektivtrafikk
Norunn Hilde Løland, Skyss
Christoph Bierbaum, Skyss
Stina Stenseth, Oppland
Silje Nerland Sættem, Møre og Romsdal Fylkeskommune
Hege Gjendem, Møre og Romsdal Fylkeskommune
Terje Øen, Kolumbus (delvis)
Kristian Mydland, Kolumbus
Rene Osaland Muis, Kolumbus
Stig Kristiansen, Brakar

Sekretariatet: Elisabeth H. Berge, Kollektivtrafikkforeningen (referent).

VELKOMMEN

Stig Kristiansen, leder i Økonomiforum, ønsket velkommen.

RUNDE RUNDT BORDET

BRAKAR

Inn i Viken fra 01.01.19. Fortsetter videre drift ,uavhengig av regionsreformen som genererer enkelte praktiske utfordringer. Kutt på 1,5 milliarder i tilskudd, se egen presentasjon vedr. Buskerudpakke 2. Forhandling med operatørene vedr. ladepakker.

SNELANDIA - FINNMARK

Utfordringer i forbindelse med regionsreformen, som eksempelvis systemutvikling mm. Fortsetter som før inn i 2020 og budsjetter videreføres. Avslag for prosjekt med Hydrogenbåt. Nytt prosjekt fra midler på Hydrogenprosjektet, infrastruktur Hydrogen. Pilot E.

SKYSS - HORDALAND

Regionsreformen preger hverdagen. Utfordringer i 2020, mange nye kontrakter for buss og ferge. Store politiske ambisjoner for miljø med krav om bruk av 100% fornybar energi i Bergensområdet. Biogass i Bergen nord og el-drift i Bergen sentrum. Nye drivstoffbærere krever større endringer i drift og infrastruktur. Dette er fordyrende tiltak og estimater tilsvarer en stor kostnadsøkning for operatørene av de nye busskontaktene, Keolis og Tide. Innføring av BaaS (Bus as a Service) i nye busskontrakter med teknisk utstyr og tjenester i buss. (ITxPT).

Oppstart av 14 fergesamband på bruttokontrakt fra 01.01.2020 Utvikling av El-ferger og hvordan dette vil kunne påvirke rutetilbudet og budsjettutfordringer. 15% av driftskostnadene går til ferger per i dag. Fra 2020 vil ferger utgjøre ca. 30% av totalkostnadene. Kontrakter på ferje endres fra netto- til bruttokontrakter. Inntektssiden - har hatt økt fokus på billett kontroll, har medført økte billettinntekter. Halvert snik fra 12% til 6%.

OPPLANDS TRAFIKK

Regionsreformen står for døren. Sammenslåing av Oppland og Hedmark blir avdeling Innlandstrafikk, avd. i Fylkeskommunen. Alt er nå på plass, all skoleskyss, ruteplan mm. Jevnaker og Lunner går til Viken. Dette medfører at Viken kjøper tjenester for skoleskyss fra Innlandstrafikk. Nytt anbud Lillehammer og Gudbrandsdalen. Videre på nettokontrakter. Drift av en ferge legges inn i Innlandstrafikk fra SVV.

NORDLAND FYLKESKOMMUNE

Hurtigbåtprosjekt: Har bygget 8 hurtigbåter med Nordland som utbygger og eier. Har to nybygg i prosessen. Har 22-23 hurtigbåtruter. Svært lønnsomt å bygge og eie selv. Kontrakt buss Salten, det største anbudet, ble avlyst på grunn av for få tilbydere og kortanbud ble kjørt i Bodø (1,5 år) pga bygging av depot som ikke blir klart. Fylkeskommunen skal her stå som eier av infrastruktur. Boreal ble vinner av det korte anbudet. Nye bussanbud i Bodø blir El-busser.

VKT - VESTFOLD

Politisk vedtak - å legge ned VKT. Fra 1. januar går de inn i fylkeskommunen, VTFK, under egen seksjon innen samferdsels sektor. Budsjetterer for 2020 med drift og investering og opplever den er andre budsjettprosesser i fylkeskommunen. Positiv prosess for ansatt i sammenslåingsprosessen da ansatte ble inkludert. Første el-buss i Vestfold med nattladning, etter initiativ fra Tide, skal betjene linje i Larvik. Biogass og Hybrid er de foretrukne drivstoffbærere i Vestfold. Skoleskyss: Vi tok grep om skoleskyss, planlegging og saksbehandlinger ble delt til henholdsvis «Forvaltning» og «Drift». Kunden i fokus for alle som jobber med skoleskyss, førstelinjetjeneste fra kundesenteret åpningstid 0700 - 1700. Ha kundefokus på kundebehandling - god modell som har fungert! Marked involvert skaper samhandling og positive synergier.

FARTE - TELEMARF FYLKESKOMMUNE

Stort antall ansatte fra SVV SAMS skal integreres inn i ny fylkeskommune. Farte og VKT - samordning av systemer og rutiner. Nytt fylkeshus i Skien sentrum - kapasitet 450 personer. Overtar bygget 1/1.19 - flytter inn sommeren 2020. Nye busskontrakter sommeren 2019 - Vy buss har fem av fem kontrakter (hele Telemark). Medeier i to fergeselskap, Brevik Fergeselskap i Porsgrunn og Kragerø Fjordbåtselskap i Kragerø. Bygging av El-ferge i Brevik, ferdig 2020. Forprosjekt for ny hurtigbåt og

bilferge i Kragerø. Manglende drosjeløyver utenfor Grenland. Utfordring å anskaffe nok drosjer til skoleskyss - for drosjene er det mer økonomisk gunstig å kjøre pasient reiser.

ØSTFOLD KOLLEKTIVTRAFIKK

Opplever utfordringer med sammenslåingen etter regionsreformen. Østfold er en virksomhet i Fylkeskommunen, og fortsetter med samme struktur. Utfordringer med å budsjettere for 2020. Nedre Glomma, oppstart av nytt rutetilbud i Moss. Gratisbuss i 3mnd. i Moss og Rygge har medført 85% økning som samme periode som i fjor. Det er etter endt periode man får se effekten av dette. Oppstart bomring i november, og Fredrikstad kommune har bevilget 10 mill. for gratis buss i 3 mnd. i Fredrikstad

FRAM – MØRE & ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

SAMS inn i fylkeskommunen. 131 stk fra 1/1-2020. Blir en samferdselssektor med avd. Vei og Kollektiv. Jobbet med miljøferger i de siste årene. 6 nye kontrakter. El-ferger, bortsett fra der det ikke er hensiktsmessig. Kostnadene øker betraktelig. Ny busskontrakt - med oppstart 2021. Nytt Skoleskyss system / F-skyss. Ser ut at dette fungerer bra. Fremover ser vi på billettering - Fara. «End of service» Innspill i budsjettprosessen for nytt billetterings system. Sliter med statistikk - datagrunnlag. Rammes av budsjettkutt.

AKT – AGDER KOLLEKTIVTRAFIKK

Ny budsjettprosess i Agder fylkeskommune. Nytt skoleskyssprogram F-Skyss (El-tele), alt i alt en god oppstart men noen utfordringer. Budsjettert med underskudd 4 neste årene, for å redusere egenkapital. Vært høy grunnet Skatt-Sør saken. Fokus på ressursutnyttelse. Anskaffer nytt ruteplanverktøy. Bestillingstransport - utvikler konseptet. Ferdigstiller pilot, busstilbudet innstilles, setter inn minibusser i pilot. Driftes av Boreal. Elbusser: 5 elbusser i Kr.sand, 1 elbuss i Mandal, 3 i Kr.sand, 2 Arendal. Operatørene er på tilbudssiden da de ønsker erfaring. Støtte fra Enova til ladestasjon resten belønningsmidler. Lite båtambud i Arendal - nullutslipp- fylkeskommunen overtar tidligere kommersielt drevet.

KOLUMBUS

Budsjett og finansiering: budsjett 2020, beregninger av rammetilskudd. Hvor mye skal fylkeskommunen betale for tjenestene. Får bevilgninger i desember, deretter detalj budsjetteres det. Buss: Endringer markedsandel - inntjening. Ryfylke sør - Ryfast verdens lengste undersjøiske tunnel (økning busser og kostnader) da båter legges ned. VY buss tar over anbud «Sør-Rogaland». Bompengereoprøret startet opp på Nord-Jæren. Byvekstavtalen, blokkeres av politikere. Håper på avklaringer av belønningsmidler og bypakker samt nye forhandlinger etter valget. Kutt får konsekvenser. Enkelt men vanskelig. Kolombus kommer nok i mål, det er lys i tunnelen. Overtatt Bysykkelen AS Elsykkel 200 bysykler Forus næringspark, 75 % av aksjene. Rapport - revisor ønsker fullstendinghetsrapport (Type 2 rapport) av billettssystemet Fara og appen. Hvordan garantere at denne er fullstendig?

«HENT MEG» - SPARELABS SYNERGIEFFEKT Sparelabs synergieffekter med Brakar og Kongsberg/Hallingdal, Kolombus, Telemark og Bø samt Ruter og aldersvennlig- og

aktivitetstransport. v/Stig Kristiansen, Mathias Molden, Telemark v/Wenche Fougner og Ruter v/Kristine Krebs via Skype.

- Dette ble presentert og diskutert. Presentasjoner er lagt ut på Økonomiforum på Workplace.

FREMtidige betalingsmodeller Betalingsmodeller for busskunder v/Mathias Molden, Informasjon og diskusjon

- Se skriv lagt ut på Økonomiforum på Workplace

nye elektriske sykler – KOLUMBUS v/Randi Markvardsen. Prosessen, anskaffelsen, erfaringer.

- Elsykkel prosjektet ble presentert. Presentasjonen er lagt ut på Økonomiforum på Workplace.

ORGANISASJONSPROESSEN VED SAMMENSLÅING AV SKYSS OG KRINGOM TIL VESTLANDFYLKESKOMMUNE v/Norunn H. Løland

- Dette ble presentert og diskutert. Presentasjon er lagt ut på Økonomiforum på Workplace.

KOSTRA SKJEMA / RAPPORTERING v/Stig Kristiansen.

Det var lagt opp til innspill fra alle møtedeltagere med muligheter for å stille alle spørsmål og utfordringer vi ser med tanke på innrapportering. Veileder til KOSTRA skjema 50 ble distribuert før møtet.

SSB deltok på møtet via Skype. Deltagere Vidar Lund, Jonas A. Hansen og Christina Lyle som jobber med hhv. Kollektivtransportstatistikken og KOSTRA Samferdsel

Def.: KOSTRA / (K)ommune-(S)tat-(R)apportering) et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. KOSTRA er et omfattende rapporteringssystem der fylkeskommuner rapporterer til staten ved [Statistisk sentralbyrå](#) (SSB). KOSTRA skal bidra til å gi innbyggere, media, kommunesektoren selv, staten og andre, muligheten for å få informasjon om det meste av kommuners og fylkeskommuners virksomhet. Informasjonen skal bidra til åpenhet, gjennomsiktighet.

SSB publiserer data fra foregående år to ganger i året - foreløpige tall offentliggjøres 15. mars og endelige tall offentliggjøres 15. juni hvert år.

KOSTRA: skal fange opp den fylkeskommunale aktiviteten innenfor kollektivtransport. Utføres av arbeidsgruppen KOSTRA Samferdsel, bestående av representanter fra SSB, Samferdselsdepartementet, Kommunaldepartementet, KS samt enkelte kommuner og fylker, på oppdrag av Kommunaldepartementet.

KOLLEKTIVSTATESTIKKEN: Kollektivstatistikken skal fange opp den totale kollektivtransporten uavhengig av finansiering. Statistikken omfatter all rutegående transport med buss, båt og bane. Fly, drosje, bilferger og Hurtigruten er ikke med. Utføres av SSB på oppdrag av Samferdselsdepartementet, ved normal statistikk produksjon, oppgaveplikt.

Innlegg Buskerud:

Ulik behandling av ungdomskort og skoleskyss. Når vi rapporterer skoleskyss i KOSTRA så medtas ungdomskort. Selv om dette ikke er skolereiser. Hva er skillet mellom dette i Kostra / SSB?

Svar: Forskjell i statistikk - kollektivstatistikk all kollektivtransport. KOSTRA bare de som fylkeskommunen dekker. Fagdepartementet satt definisjonen utfra hva som ble definert og ansett som riktig. Åpne for innspill for endring og videre behandling.

Innlegg Telemark:

- Hvorfor kan ikke KOSTRA og Kollektivstatistikk ikke registreres samme sted!
- Tallene blir ulike fordi man henter ut data til ulik tid. Maskiner som tømmes til ulik tid, og sprikende resultat.

Svar: Det er jobbet mye med å finne hensiktsmessige løsninger. Utfordringer med ulike tidsfrister. KOSTRA har en tidligere frist, erfaringsmessig viser det seg at flere ikke greier å rapportere inn samtidig.

- Telemark to ulike fergeselskap. SSB - bare passasjerferger. Hva er fylkeskommunens ansvar for rapportering for passasjertrafikk på ferger?

Svar: Ønsker epost vedr. denne problemstillingen. (Kollektivstatistikken står det presisert at bilferger ikke skal med.)

Innlegg Vestland:

- Etter regionsreformen og opprettelsen av Vestland og endring av netto- til bruttokontrakter. Stor andel av billettinntekter fra 2020 kommer inn fra ferger - dette skal da ikke rapporteres.

Innlegg Møre og Romsdal:

- Rapportering av verdikort. Uenighet og usikkerhet vedr. rutiner.

Innlegg AKT:

- Ved rapportering til SSB skal tallene være inkl. eller eks. mva.? På skjema står det inkl. moms når inntektene til kollektivselskapene er netto. Tilsynelatende ulik praksis, store muligheter for at fylkene rapporterer ulikt. En av intensjonen med KOSTRA er muligheten for sammenligning av regioner og landsgjennomsnittet. Viktig å få dette belyst!

Svar: Det skal rapporteres eksklusiv mva.

Frister:

- Offentlige frister for innrapportering er 15. februar. Foreløpige tall offentliggjøres 15. mars og endelig tall offentliggjøres 15. juni hvert år. Det er lagt opp til at man kan innrapportere oppdaterte tall innen 15. mai. Etter rapportering er muligens dårlig kommunisert fra fylkeskommunene.
- Fristene for Kollektivstatistikken blir satt hvert kvartal for den kvartalsvise innrapporteringen, men er som hovedregel rundt en måned etter utgangen av kvartalet. Fristen for årsrapporteringen er samkjørt med KOSTRA til 15. februar.

Ulik rapportering inkl og eks mva.:

- Det er slik at billettinntekter skal rapporteres inkl. mva., mens offentlige kjøp skal rapporteres ekskl. mva. og dette kan muligens ha skapt noen misforståelser. Vi jobber derfor med å lage et skriv som presiserer hvordan disse beløpene skal rapporteres til Kollektivstatistikken.
- I etterkant av møtet 12.09.19 har SSB gått gjennom innholdet i skjema, veiledninger og kommunikasjon om rapportering av billettinntekter til Kollektivtransportstatistikken. SSB finner ingen feil i skjemaet, og kommunikasjonen har etter det de kan se vært konsistent siden 2004.

Vedr. endringer i rapporteringen til KOSTRA.

Det er arbeidsgruppen for KOSTRA Samferdsel, som foreslår endringer i rapporteringen til KOSTRA. Gruppen er åpen for velbegrunnede innspill. Neste møte i arbeidsgruppen vil bli våren 2020 i forbindelse med oppstart av planleggingen av rapporteringen for 2021. Muligheter for å delta inn i arbeidsgruppen vil diskuteres videre i møtet 10. desember, i Oslo.

Møte med SSB i neste økonomiforum 10.12.19:

Per i dag vil Vidar Lund samt Jan Sebastian Rothe, som overtar ansvaret for Kollektivstatistikken f.o.m. 1. oktober, stille 10.12.19.

FRIKORT OG BESTEMMELSER FOR TRANSPORTNÆRINGEN – NY UTSETTELSE TIL 01.01.2020 v/Stig Kristiansen. Erfaringsutveksling hvordan legges dette opp hos dere?

Viser til referatet etter møtet i [Økonomiforum 04.04.19](#).

Diskusjon rundt tema.

- Brakar: Beholdt inneværende ordning for 2019.
- Vestfold: Fulgt trafikkavtalen med busseselskapene. Frikort er et nyttig verktøy for kvalitetssikring av tilbudet. Usikkerhet vedr. ordningen etter regionsreformen.
- AKT: Ansatte får bestemme

NHO transport eventuelt Spekter kontaktes for innlegg 10.12.19.

BOMPENGER – BUSKERUDPAKKE 2 v/Stig Kristiansen. 1. september ble det klar om det må kuttes med 60 mill. i drift eller om finansieringen kommer fra annet hold. Orientering og diskusjon.

Dette ble presentert og diskutert. Presentasjonen er lagt ut på Økonomiforum på Workplace

- 150 millioner til økt produksjon, ble nedstemt tidlig høst 2019, dvs. 2 år med planlegging. Elektrifisering av Drammen lå inne i denne pakken. Bra løsning til slutt - men mistet 10 busser. Bevilgning for 2021 er fortsatt usikker og innen 2024 bør alle bybusser i Drammen bli nullutslipp.

TrAMPROSJEKTET TrAM (Transport Advanced Modular) v Rene Muis, Båtprosjektet med el-hurtigbåt presenteres. Ny driftsmodell da materiell må eies for å få EU støtte.

- EU prosjekt, «Stavanger Demonstrator» Verdens første elektriske full-elektriske hurtigbåt i drift ble presentert og diskutert. Presentasjonen er lagt ut på Økonomiforum på Workplace

INFORMASJON VED SEKRETARIATET v/Elisabeth H. Berge, KTFs sekretariat

- Møte i økonomiforum ble vedtatt 10. desember i Oslo. Innkalling er sendt ut via Outlook.
- Elisabeth H. Berge tar ansvar for program, med innspill fra forumets medlemmer.
- Møtedato for 2020 fastsettes samt sted for vår-høstsamling 2020 avklares 10.12.19.
- Kollektivdagene arrangeres i Oslo:
 - o Kollektivkonferansen 12. november, info [her](#).
 - o Medlemsmøtet, åpent for alle ansatte i bedrifter som er medlemmer i Kollektivtrafikkforeningen, info [her](#).

INNOVASJONSGRUPPEN – INFORMASJON v/Elisabeth H. Berge, KTFs sekretariat

- Økonomiforum var første forum som gjennomførte innovasjonsworkshop 12.-13. juni 2018. Innovasjonsgruppen skal behandle innkommende innspill. Innspillet «Standardisert metode til utbetaling av reisegaranti» fra ØF ble behandlet 7. mai i år. Presentasjonen er lagt ved referatet, samt legges ut på Workplace.
- Forslaget fra Innovasjonsgruppen, se presentasjon, om opprettelsen av en arbeidsgruppe med utredningsinstruks, avgjøres i økonomiforum 10. desember 2019.

EVENTUELT:

Kolumbus v/Kristian Mydland

Det har kommet forespørsel fra VIPPs om å promotere dem som betalingsalternativ.

Sjekk: NETS og Vipps betalingsavtaler- VTV

Bakgrunnsinformasjon fra Vipps legges ut på WP av Kristian Mydland. Diskusjonen tas videre der.